

FIȘĂ DE PREZENTARE

Programul Interreg V-A România-Ungaria (2014-2020)

INFORMAȚII SINTEITICE DESPRE PROGRAM

Programul Interreg V-A România-Ungaria, ce va fi implementat în perioada de programare 2014-2020, continuă finanțarea cooperării transfrontaliere în zona de graniță româno-ungară, prin intermediul Fondului European de Dezvoltare Regională, cu sprijinul Uniunii Europene și al guvernelor celor două state.

ARIA ELIGIBILĂ

România: 4 județe Satu Mare, Bihor, Arad și Timiș

Ungaria: 4 județe Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar, Békés și Csongrád

BUGETUL PROGRAMULUI (2014-2020)

- 231.861.763 euro buget total, din care 189.138.672 euro din Fondul European pentru Dezvoltare Regională
- ✚ Axa Prioritară 1: Protejarea în comun și utilizarea eficientă a valorilor comune și resurselor (*Cooperare în domeniul valorilor comune și resurselor*)
 - ✓ Buget total: 48,502,844 Euro
- ✚ Axa Prioritară 2: Îmbunătățirea mobilității transfrontaliere durabile și eliminarea blocajelor (*Cooperare în domeniul accesibilității*)
 - ✓ Buget total: 34,995,589 Euro

- ✚ Axa Prioritară 3: Îmbunătățirea ocupării forței de muncă și promovarea mobilității forței de muncă transfrontaliere (*Cooperare în domeniul ocupării forței de muncă*)
 - ✓ Buget total: 55,070,771 Euro
- ✚ Axa Prioritară 4: Îmbunătățirea serviciilor de îngrijire a sănătății (*Cooperare în domeniul sănătății și prevenției bolilor*)
 - ✓ Buget total: 57,034,498 Euro
- ✚ Axa Prioritară 5: Îmbunătățirea prevenirii riscurilor și gestionării dezastrelor (*Cooperare în domeniul prevenirii riscurilor și gestionării dezastrelor*)
 - ✓ Buget total: 9,548,042 Euro
- ✚ Axa Prioritară 6: Promovarea cooperării transfrontaliere între instituții și cetățeni (*Cooperarea instituțiilor și comunităților*)
 - ✓ Buget total: 4,013,379 Euro

STRATEGIA PROGRAMULUI

Obiectivul strategic al programului

Realizarea de intervenții integrate cu accent transfrontalier și strategic puternic, în vederea exploatării potențialurilor comune și abordării provocărilor comune

Ce se finanțează

- ❖ **Axa Prioritară 1: Protejarea în comun și utilizarea eficientă a valorilor comune și resurselor (*Cooperarea în domeniul valorilor comune și resurselor*) - 48,50 mil euro**

Pi 6/b: Investirea în sectorul apelor pentru a întruni cerințele Uniunii în domeniul mediului și pentru a aborda necesitățile identificate de statele membre, pentru investiții care depășesc respectivele cerințe

Tipurile de acțiuni includ, printre altele:

- Protecția și utilizarea bazinelor hidrografice transfrontaliere
- Dezvoltarea sistemelor de monitorizare, informare, prognoză și management privind calitatea și cantitatea apei
- Identificarea surselor de poluare și a măsurilor necesare pentru reducerea poluării apelor
- Dezvoltarea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă
- Prevenirea și reducerea impactului negativ al poluărilor semnificative a apelor (produse de inundații), colectarea și utilizarea surplusului de apă, măsurători pentru reducerea riscurilor de inundații
- Organizarea unor acțiuni de diseminare în teren, ateliere și seminarii și acțiuni de creștere a gradului de conștientizare a populației locale. (*Astfel de acțiuni este posibil să nu poată fi sprijinite ca acțiuni de sine stătătoare, ci doar ca părți ale unor proiecte complexe care contribuie la obiectivul specific*).

Pi 6/c: Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural

Tipurile de acțiuni includ, printre altele:

- Elaborarea unor studii, strategii, planuri etc. în domeniul conservării, dezvoltării și utilizării moștenirii culturale/naturale
- Instruirea și organizarea unor campanii de creștere a conștientizării cu privire la protecția, promovarea și dezvoltarea moștenirii naturale și culturale
- Îmbunătățirea stării de conservare a monumentelor și clădirilor care fac parte din moștenirea naturală sau culturală
- Conservarea, promovarea și dezvoltarea moștenirii culturale intangibile
- Conservarea valorilor naturale
- Dezvoltarea, reconstrucția și promovarea facilităților culturale care protejează moștenirea culturală a zonei eligibile
- Conservarea și întreținerea parcurilor naturale și naționale, rezervelor naturale și altor zone protejate, salvagardarea biodiversității
- Crearea unor rute tematice, produse și servicii turistice bazate pe moștenirea naturală și culturală
- Îmbunătățirea accesibilității la patrimoniul natural și cultural reabilitat - construirea, modernizarea drumurilor și asigurarea accesibilității cu bicicleta. *(Astfel de acțiuni este posibil să nu poată fi sprijinite ca acțiuni de sine stătătoare, ci doar ca părți ale unor proiecte complexe care contribuie la obiectivul specific).*

❖ **Axa prioritară 2: Îmbunătățirea mobilității transfrontaliere durabile și eliminarea blocajelor (Cooperare în domeniul accesibilității) - 34,99 mil euro**

Pi 7/b: Îmbunătățirea mobilității regionale prin conectarea nodurilor secundare și terțiare la infrastructura TEN-T, inclusiv nodurile multimodale

Tipurile de acțiuni includ, printre altele:

- Pregătirea unor investiții specifice: elaborarea de studii, analize, studii de fezabilitate, planuri tehnice, obținerea autorizațiilor necesare/certificate/aprobări/licențe. *Pentru investițiile referitoare la astfel de studii, trebuie să existe o probabilitate mare ca acestea să fie implementate, prin identificarea surselor posibile de finanțare. Ele trebuie să fie de asemenea parte componentă a planurilor strategice privind transportul în zona eligibilă.*
- Construirea, up-gradarea/modernizarea drumurilor cu impact transfrontalier, furnizând sau îmbunătățind accesul direct al nodurilor secundare și terțiare la rețeaua centrală sau globală TEN-T și infrastructura conexă (luând în considerare de asemenea îmbunătățirea condițiilor și siguranței bicicliștilor, unde este posibil).

Pi 7/c: Dezvoltarea și îmbunătățirea sistemelor de transport ecologice (inclusiv cu un nivel redus de zgomot) și cu emisii reduse de carbon, inclusiv

transporturile fluviale interne și maritime, porturile, legăturile multimodale și infrastructura aeroportuară pentru promovarea mobilității regionale și locale durabile

Tipurile de acțiuni includ, printre altele:

- Pregătirea unor investiții particulare: elaborarea de studii, analize, concepte, documentație tehnică/design, elaborarea unor recomandări cu privire la obstacolele administrative legale care îngreunează mobilitatea transfrontalieră
- Dezvoltarea unui sistem de transport transfrontalier inteligent, a unui sistem de informare pentru pasageri, un program online, e-ticketing, apps mobile, sisteme de tarificare comune
- Dezvoltarea și integrarea unor servicii de transport public transfrontalier
- Investiții în infrastructura legată de transportul public (de exemplu, vehicule cu emisii scăzute, autobuze)
- Soluții inovatoare pentru îmbunătățirea transportului public transfrontalier și reducerea emisiilor legate de transport
- Construirea, modernizarea drumurilor, rutelor și benzilor pentru biciclete, prin utilizarea elementelor de infrastructură existente, unde este cazul (de exemplu diguri, drumuri agricole etc.).

❖ Axa prioritară 3: Îmbunătățirea ocupării forței de muncă și promovarea mobilității forței de muncă transfrontaliere (Cooperare în domeniul ocupării forței de muncă) - 55,07 mil euro

Pi 8/b: Susținerea creșterii eficiente a ocupării forței de muncă prin dezvoltarea potențialului endogen ca parte a strategiei teritoriale pentru zonele specifice, inclusiv conversia regiunilor industriale în declin, îmbunătățirea accesibilității și dezvoltarea resurselor naturale și culturale specifice

Tipurile de acțiuni includ, printre altele:

- Pregătirea unei strategii de dezvoltare integrate și a unor planuri de acțiune în teritoriile specifice (identificarea potențialului endogen și a necesităților în ceea ce privește infrastructura de dezvoltare cu scopul de a intensifica ocuparea forței de muncă), pentru a unifica acțiunile planificate
- Implementarea unor instruirii și inițiative de ocupare a forței de muncă în zonele transfrontaliere, colaborarea transfrontalieră între părțile interesate de pe piața forței de muncă (de exemplu, centre de ocupare a forței de muncă, instituții de formare, parteneri sociali și ONG-uri)
- Acțiunile specifice care să faciliteze crearea de produse/servicii locale și a infrastructurilor conexe, bazate pe potențialul local
- Creșterea ocupării forței de muncă, prin îmbunătățirea mediului de afaceri pe baza unor măsuri de dezvoltare integrată
- Îmbunătățirea accesibilității transfrontaliere în teritoriile specifice selectate prin construirea, îmbunătățirea/modernizarea drumurilor cu impact transfrontalier.

❖ **Axa prioritară 4: Îmbunătățirea serviciilor de îngrijire a sănătății (Cooperare în domeniul sănătății și prevenției bolilor) - 57,03 mil euro**

Pi 9/a: Investirea în infrastructura medicală și socială, care contribuie la dezvoltarea națională, regională și locală, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate, promovând incluziunea socială prin accesul îmbunătățit la serviciile sociale, culturale și recreative și tranziția de la serviciile instituționale la cele comunitare

Tipurile de acțiuni includ, printre altele:

- Investiții în domeniul infrastructurii serviciilor de sănătate și al prevenției
- Achiziționarea și instalarea echipamentelor necesare serviciilor de sănătate, organizarea de instruire cu privire la utilizarea noilor echipamente de către personal
- Acțiuni promoționale pentru realizarea screening-urilor de sănătate și a furnizării de informații pentru prevenirea și diagnosticarea bolilor cu frecvență crescută
- Acțiuni cu scopul de îmbunătățire a accesului grupurilor dezavantajate la infrastructura de sănătate
- Schimb de experiență și activități de consolidare a capacităților (cursuri de instruire, conferințe, stagii)
- Dezvoltarea infrastructurii telemedicale și de e-sănătate pentru diagnostic și tratament, cu scopul de a realiza un sistem mai bun de informare a pacientului și pentru a reduce inegalitățile existente în domeniul sănătății în ceea ce privește accesul la serviciile de sănătate

❖ **Axa prioritară 5: Îmbunătățirea prevenirii riscurilor și gestionării dezastrelor (Cooperare în domeniul prevenirii riscurilor și gestionării dezastrelor) - 9,55 mil euro**

Pi 5/b: Promovarea investițiilor pentru abordarea riscurilor specifice, asigurarea intervenției în cazul dezastrelor și dezvoltarea unui sistem de gestionare a dezastrelor

Tipurile de acțiuni includ, printre altele:

- Stabilirea și implementarea standardelor armonizate și a sistemelor pentru o mai bună prognoză și gestionare a riscurilor naturale și antropice în zona eligibilă a frontierei
- Amenajarea teritoriului în regiunile cu nivel de risc natural ridicat și mediu
- Crearea unor instrumente integrate armonizate destinate prevenirii și diminuării riscurilor, pentru oferirea unui răspuns comun pentru situații de urgență
- Dezvoltarea la nivel regional a infrastructurii transfrontaliere în domeniul pregătirii pentru situații de urgență
- Schimb de experiență în domeniul prevenirii și gestionării eficiente a riscurilor în zona transfrontalieră

- Activități de sensibilizare orientate spre grupuri specifice
- Elaborarea unor hărți detaliate și a unor baze de date care indică riscurile naturale și tehnologice
- Achiziționarea unor vehicule speciale, a echipamentelor și materialelor pentru serviciile publice de intervenție de urgență
- Achiziționarea de echipamente pentru măsurarea/monitorizarea parametrilor de mediu
- Stabilirea unor norme/legi și protocoale comune cu privire la prevenirea riscurilor și gestionarea situațiilor de forță majoră

❖ **Axa prioritară 6: Promovarea cooperării transfrontaliere între instituții și cetățeni (Cooperarea instituțiilor și comunităților) - 4,01 mil euro**

Pi 11/b: Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă prin promovarea cooperării juridice și administrative și a cooperării între cetățeni și instituții

Tipurile de acțiuni includ, printre altele:

- Analizarea cadrului de reglementate în diferite domenii și propunerea unor soluții și acțiuni pentru a armoniza reglementările relevante
- Inițiativele care vizează reducerea sarcinilor administrative privitoare la activitățile transfrontaliere ale persoanelor, întreprinderilor și altor organizații
- Evaluarea nevoilor, identificarea condițiilor juridice, sociale și economice, precum și a obstacolelor existente în calea furnizării în comun a serviciilor
- Elaborarea și introducerea unor modele de cooperare instituțională
- Dezvoltarea capacității administrației publice regionale și locale în vederea facilitării participării mai active la cooperarea transfrontalieră
- Consolidarea capacității instituționale și promovarea legislației UE prin cursuri de instruire, acțiuni de diseminare
- Activități cu accent pe îmbunătățirea serviciilor transfrontaliere, dezvoltarea unor lucrări de mică amploare și echipament

BENEFICIARI ELIGIBILI

- Autorități/administrații locale și județene și instituțiile lor
- Ministere naționale și instituțiile lor specializate, birouri regionale ale acestora
- Administrații ale parcurilor naționale/naturale
- Instituții pentru protecția mediului
- Instituții de învățământ superior
- Organizații neguvernamentale
- Asociații microregionale
- Organizații de management al Euroregiunilor
- Muzee, biblioteci, teatre
- Biserici

- Birouri ale patrimoniului cultural
- Camere de comerț
- Grupări Europene de Cooperare Teritorială (GECT)
- Organizații naționale responsabile pentru dezvoltarea infrastructurii de transport

PROIECTE ELIGIBILE

- Acordare de finanțare nerambursabilă (granturi), în mod competitiv, în cadrul unor apeluri publice (licitații) de propuneri de proiecte comune de cooperare transfrontalieră;
- Criteriile generale și specifice de selecție a proiectelor sunt aprobate de către Comitetul de Monitorizare la propunerea Autorității de Management (Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice din România). Criteriile minimale de selecție se referă la cerințele față de aplicanți: eligibilitate, *capacitate administrativă*, *capacitate tehnică*, *capacitate financiară*;
- După evaluare (de către Comitetul de Evaluare) și selecție (de către Comitetul de Monitorizare), finanțarea proiectelor se asigură din trei surse:
 - FEDR (maxim 85%)
 - Contribuția națională de la bugetul de stat român (13%) / contribuția națională de la bugetul de stat ungar (10% sau 15%, funcție de natura beneficiarului)
 - Contribuția proprie a beneficiarilor români (minim 2%) și/sau a beneficiarilor unguri (minim 5% sau 0).

Astfel, pentru fondurile FEDR se semnează de către Autoritatea de Management un contract de finanțare cu partenerul lider de proiect (desemnat de către beneficiarii proiectului respectiv încă de la depunerea cererii de finanțare). Pentru cofinanțarea națională Autoritatea de Management semnează contracte de cofinanțare cu beneficiarul de proiect din România.

MANAGEMENTUL PROGRAMULUI

Proces	România	Ungaria
MANAGEMENTUL PROGRAMULUI		
Autoritate de Management	Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice	
Autoritate Națională		Biroul Primului Ministru, Budapesta
Secretariat Comun	In cadrul Biroului Regional pentru Cooperare Transfrontalieră Oradea - BRECO	
Puncte de Informare		Câte un Punct de Informare în fiecare județ din zona eligibilă din Ungaria
MONITORIZARE		
Comitetul de Monitorizare	<ul style="list-style-type: none">- Responsabil cu monitorizarea implementării programului;- Număr echilibrat de reprezentanți din ambele state partenere în program, de la nivel național, regional și local;- Prezidat de către Autoritatea de Management;- Comisia Europeană poate participa cu rol consultativ;	
CERTIFICARE SI PLĂȚI		
Atribuțiile de certificare	Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice - Unitatea de Certificare	
Unitatea de Plată	Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice Unitatea de Plată	
CONTROL FINANCIAR		
Controlori de prim nivel	- Reprezentanți din ambele state partenere în program	
AUDIT		
Autoritatea de Audit	Autoritatea de Audit de pe lângă Curtea de Conturi, România	
Grup de Auditori	<ul style="list-style-type: none">- Reprezentanți din ambele state partenere în program;- Constituit în scopul de a asista Autoritatea de Audit;	

STADIU

- Programul a fost transmis Comisiei Europene în 22 mai 2015 și a fost adoptat prin Decizia 9112 a Comisiei Europene în data de 9 decembrie 2015;
- Înființarea Comitetului de Monitorizare și lansarea oficială a Programului sunt estimate a se realiza în luna martie 2016;
- Primul apel pentru propuneri de proiecte va viza proiecte strategice și va fi lansat în luna martie 2016.

Calendar estimativ de implementare

Noiembrie - decembrie 2015	Elaborare criterii și condiții eligibilitate
Martie 2016	Finalizare consultare publică și aprobarea criteriilor și condițiilor de eligibilitate în CM
Martie 2016	Lansare apel de proiecte strategice